

Džezs.

Džeza mūzikas izcelsme.

Džeza mūzikas priekšteči:
Spiričuels-regtaims- blūzs.

Džeza priekšteču ziedu laiki:
Spiričuels(no 19.gs. vidus)
Regtaims(1880.- 1900.)
Blūzs(1920-tie-1930-tie)

Spiričuels.

- **Spiričuels.** (melnādaino iedzīvotāju reliģiska dziesma).

- Džeza priekštecis.
- Saturs- zaudēta dzimtene, brīvības ilgas, cerība uz tā Kunga palīdzību.
- Izmantota: pentatonika, jautājuma un atbildes forma.
- Izplatīts jau verdzības laikā. Kopš 1880. g. tos vāc un pieraksta.

Sometimes i fell like a motherless child (Uzd.-noteikt dziesmas raksturu un tajā skanošo instrumentu!)

Gospeļi.

Gospeļi- afroamerikāņu garīgo dziedājumu jaunākās formas.

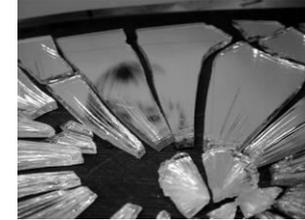
1. [Amazing Grace Soweto Gospel Choir](#)»

2. [Soweto Gospel Choir Blessed in Concert](#) (**Uzd.-Noteikt dziesmas raksturu!**)

Regtaims.

Regtaims. (saraustīts, saplosīts).

- Džeza priekštecis.
- Komponēta, notīs fiksēta klaviermūzika.

- Kreisajā rokā- stingrs astotdaļu ritms,
- Labajā rokā- punktēts, sinkopēts.
- S. Džoplins «Entertainer» (Uzd.- grupās vai pēc izvēles spēlēt skaņdarba labās vai kreisās rokas ritmu!)

Blūzs.

- **Blūzs.** (skumjš, nomākts).
- Džeza priekštecis.
- Izmisuma dziesmas.
- Stāsta par nabadzību, rasu diskrimināciju.
- Blūza skaņkārta – mažora gamma ar pazeminātu 3. un 7. pakāpi.
- [Mahalia Jackson- Blues](#)(Amazing Grace)(Uzd.- pastāstīt par blūza raksturu!)
- [Mārtiņš Brauns un Atis Ieviņš «Šķiršanās blūzs»](#)(mūsd. Blūzs)(Uzd.- 1.pastāstīt par blūza saturu.2.Nospēlēt blūza skaņkārtu.3. Spēlēt pavadijumu 4/4 katru mājienu, tad mijoties ar pauzēm, tad 1 2 3 4)

Džezs.

- **Nūorleānas džezs**(1900.- 1925.)Lūiss Ārmstrongs.
- Par klasiku kļuva 1950. gados kopā ar [Ellu Ficdžeraldu](#) ierakstītā Geršvina opera "Porgijs un Besa". Panākumu virsotnē ierakstīta dziesma [Hello, Dolly!](#)

Ņūorleānas džeza instrumenti:

- Melodijas instr.: trompete, klarnete, trombons.

- Ritma instr.: klavieres, bungas, bandžo, tuba.

- **Svings**(1920-tie-1930-tie) Benijs Gudmens.

Svinga-džeza orķestra-bigbenda instrumenti.

Melodijas instrumenti:

Ritma instrumenti:

k7397406 fotosearch ©

- **Bībops**(no apm.1945.- apm. 1960-tie) Čārlijs Pārkers.

Bībopa instrumenti.

Melodijas instrumenti.

Ritma instrumenti.

-
-

- **Kūldžezs**(1950-tie- 1970-tie) Mailss Deiviss.
- M. Deiviss ir saņēmis vairākas [Grammy](#) balvas, viņam ir veltīta zvaigzne Holivudas slavas alejā.

Kūldžeza instrumenti.

Melodijas instrumenti.

- ## Ritma instrumenti.

k7397406 fotosearch ©

Džezs

- **Nūorleānas džezs.** Lūiss Ārmstrongs.
- Afroamerikāņi pārnes savas vokālās mūzikas īpatnības uz instrumentu spēli.
-
- Melodijas instrumenti- trompete, klarnete, trombons.
- Ritma instrumenti-klavieres, bungas, bandžo vai ģitāra) un tuba.
- Svarīgākais- improvizācija.
- Louis Armstrong- Basin Street Blues- 1964 (Uzd.- 1.Nosauc ierakstā redzamos un dzirdamos Nūorleānas džeza instrumentus! 2.Paskaidro vārdu-solo un improvizācija nozīmi!3.Kopā ar skolotāju noskaidrojiet vārda «surdīne» nozīmi! 4. Lasi no māc. grāmatas 81.lpp 3.rindkopu par Lūisa Ārmstronga bērnību!)
- Dr Michael White- New Orleans Jazz Quartet(uzd.pastāstīt par skaņdarba raksturu!)

- **Svings.** Benijs Gudmens(«baltais mūziķis», svinga karalis).

452195523 Shutterstock ©

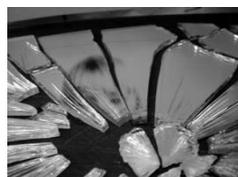
- Bigbands(lielais ansamblis)(1.reiz muzicē baltie un melnādainie).
- Improvizē tikai atsevišķi soloinstrumenti.
- Pieraksta TUTTI un soloimprovizāciju pavadījumumu.
- Galvenā iezīme- ritma svārstības.
- Melodijas instrumenti- 4-5 saksofoni, 3-4 trompetes, 2-3 tromboni.
- *Ritma grupa- klavieres, ģitāra, kontrabass, bungu komplekts.*

-

B.Gudmens, E. Semsons, Č. Vebs. «Stompin at the Savoy»(Uzd.- **1.klausoties, spēlē ceturtdaļu ritmu ar kādu ritma instrumentu, skaļi skaitot!**2.Spēlējot, izcel katru māc. gr. 82.lpp.izcelto ceturtdaļu. **3.sadali , spēlējot , katru izcelto ceturtdaļu astotdaļās!** 4.Atrodi informāciju par ievērojamiem džeza mūziķiem:Djūks Elingtons, Ella Fīcžeralde, Glens Millers!)

- **Bībops.** Čārlijs Pārkers.
- Izmantoja līdz šim nelietotus akordus un to secības.
- Neliels instrumentu ansamblis.
- Melodijas instrumenti-saksofons ,trompete
- Ritma instrumenti-klavieres, bass, sitaminstrumenti.
- Tēmas kā «saplēstas, saraustītas», drudžains kopiespaids.

- Improvizācijas ar trakulīgi ātrām notīm.
- [Č. Pārkers.»Bloomdido»](#)(Uzd. 1.Salīdzini svinga un bībopa atskaņotājsastāvu!2. Sameklē caur google telefonā -saksofons- vikipēdija- Kāds ir saksofona izgudrotāja vārds un uzvārds, , un, kurā gadā tas tika izgudrots! 3.Kādi ir saksofona veidi?)

- **Kūldžezs.** Mailss Deiviss.
- Slīdoša melodijas virzība ar garām skaņām.
- Melanholiska izteiksme.

- Neliels instrumentu sastāvs.
- Melodijas instrumenti- trompete, saksofons.
- Ritma instrumenti- klavieres, ģitāra, bass, sitaminstrumenti.
- B. Hanigens, K. Viljamss, T. Monks. «Round Midnight»(Uzd. 1.Nosauc ierakstā dzirdamos mūzikas instrumentus!
2.Salīdzini kūldžeza un svinga atskaņotājsastāvu!)